14 Μαΐου 2026

Επιστήμονες ανακάλυψαν γιατί οι κάκτοι δημιουργούν τόσο γρήγορα νέα είδη

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Οικολογία & Κλιματική Κρίση, Αρχιτεκτονική & Περιβάλλον (χλωρίδα-πανίδα)

Η έρευνα αυτή δημιουργεί σημαντικές προεκτάσεις για την προστασία της βιοποικιλότητας.

Οι κάκτοι μπορεί να έχουν τη φήμη αργών και ανθεκτικών φυτών της ερήμου, όμως μια νέα επιστημονική έρευνα δείχνει ότι στην πραγματικότητα εξελίσσονται με εντυπωσιακά γρήγορους ρυθμούς.

Ερευνητές από το Πανεπιστήμιο του Ρέντινγκ διαπίστωσαν ότι οι κάκτοι συγκαταλέγονται στα ταχύτερα εξελισσόμενα φυτικά είδη στον πλανήτη, αμφισβητώντας μάλιστα θεωρίες που κυριαρχούν στη βιολογία από την εποχή του Κάρολο Δαρβίνου.

Η μελέτη, που δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό Biology Letters, ανέλυσε δεδομένα από περισσότερα από 750 είδη κάκτων.

> Cacti are evolving shockingly fasthttps://t.co/u3TNub3lhx
>
> — Pincho Paxton (@PinchoPaxton) May 13, 2026

Τι έδειξε η έρευνα για τα νέα είδη τους

Οι επιστήμονες εξέτασαν κυρίως τα άνθη των φυτών, τα οποία παρουσίαζαν τεράστιες διαφορές στο μέγεθος, από μικροσκοπικά λουλούδια μόλις 2 χιλιοστών μέχρι άνθη μήκους 37 εκατοστών.

Μέχρι σήμερα, οι βιολόγοι θεωρούσαν ότι η δημιουργία νέων φυτικών ειδών συνδέεται κυρίως με εξειδικευμένα άνθη και συγκεκριμένους επικονιαστές, όπως μέλισσες ή πουλιά. Ωστόσο, η νέα έρευνα έδειξε ότι στους κάκτους το μέγεθος των λουλουδιών παίζει σχεδόν μηδενικό ρόλο.

Αντίθετα, αυτό που φαίνεται να επηρεάζει πραγματικά τη δημιουργία νέων ειδών είναι η ταχύτητα με την οποία αλλάζει το σχήμα των λουλουδιών τους μέσα στον χρόνο.

Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι τα είδη κάκτων, των οποίων τα άνθη εξελίσσονται πιο γρήγορα, έχουν και πολύ μεγαλύτερη πιθανότητα να διαφοροποιηθούν σε νέα είδη.

Πώς βοηθά η έρευνα στην προστασία της βιοποικιλότητας

«Οι περισσότεροι άνθρωποι σκέφτονται τους κάκτους ως αργά αναπτυσσόμενα φυτά της ερήμου. Όμως η οικογένεια των κάκτων είναι μία από τις ταχύτερα εξελισσόμενες ομάδες φυτών στη Γη», δήλωσε ο επικεφαλής της μελέτης, Τζέιμι Τόμπσον.

Όπως εξήγησε, οι επιστήμονες περίμεναν ότι οι κάκτοι με τα μεγαλύτερα άνθη θα ήταν εκείνοι που δημιουργούν περισσότερα νέα είδη: «Αυτό που έχει σημασία δεν είναι το πόσο περίπλοκο είναι ένα λουλούδι, αλλά το πόσο γρήγορα αλλάζει», ανέφερε.

Η έρευνα έχει και σημαντικές προεκτάσεις για την προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς σχεδόν το ένα τρίτο των γνωστών ειδών κάκτων απειλείται σήμερα με εξαφάνιση.

Οι ερευνητές εκτιμούν ότι η κατανόηση της ταχύτητας εξέλιξης ενός είδους μπορεί να βοηθήσει τους επιστήμονες να προβλέψουν ποια φυτά είναι πιο ευάλωτα απέναντι στην κλιματική αλλαγή.

Στο πλαίσιο της μελέτης δημιουργήθηκε και η νέα ανοιχτή βάση δεδομένων CactEcoDB, η οποία συγκεντρώνει πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά, τα οικοσυστήματα και την εξελικτική ιστορία των κάκτων, με στόχο να αποτελέσει εργαλείο για μελλοντικές έρευνες και δράσεις διατήρησης των ειδών.

city.sigmalive.com